

Stukken xooft d i Redactie
 t zenden voor den 15en
 der maand aan
 G. D. DUURSMA,
 Achter d e Hoven 114 bis
 LEEUWARDEN.

Redactie:
 G. D. DUURSMA.
 J. M. VAN DEN HOUTEN.
 Girorekening
 No. 133550 - DEN HAAG

Alle correspondentie t e
 te richten aan het Secretariaat
 Adres:
 Mej. J. F. E. V. D. THOORN;--
 Amalia van Solmstraat 80
 DEN HAAG.

Bestuur: CHR. DE RINGH, Voorzitter, Hilve--
 v. d. THOORN, Secretaresse den Haag; CHR. F. W. S. LIJPER, Penningmeester, den Haag.
 Willem van Outhoornstraat 2; G. D. DUURSMA, Leeuwarden, Achter de Hoven 114 bis;
 J. M. VAN DEN HOUTEN, Rotterdam, Mathenesserlaan 364.

HET GESLACHT APICRA (Wind.) Haw. c. m.

door A. J. A. Uitewaal.

Het geslacht *Apicra*, dat slechts negen soorten telt, werd reeds voor het grootste deel in *Succulenta* behandeld. Het is de bedoeling tot slot een systematisch overzicht te geven van alle soorten in dezelfde volgorde als die van Berger in „Das Pflanzenreich“, Wat de reeds door ons besproken soorten betreft, volstaan we met een verwijzing naar de betreffende nummers *Succulenta*, terwijl de overige soorten in het kort zullen worden behandeld.

De afscheiding van het genus *Apicra* van het oude veelomvattende geslacht *Aloë* werd reeds uitvoerig beschreven in *Succulenta*, Aug. '37, blz. 122, opm. 1. Daarin maakte ik duidelijk, dat het *Haworth* is geweest, die in zijn *Supplementum plantarum succulentarum* (1819) voor het eerst de onderscheidende kenmerken van dit geslacht bepaalde, waarbij hij den naam aan *Willdenow* ontleende. De naam *Apicra* is afgeleid van het Grieksch en beteekent „niet bitter“. De naam was oorspronkelijk door *Willdenow* *) gebruikt om een bepaalde groep, (waaronder ook de *Haworthia*!!) met zuurachtigen smaak van het geslacht *Aloë* af te scheiden, Maakt U zich nu niet ongerust, dat we straks de planten nog op hun smaak zullen moeten gaan beproeven: we hebben tegenwoordig een beter kenmerk, n.l. de bloem.

De eerste bekende uit Zuid-Afrika naar Europa geïmporteerde

*) K. L. Willdenow (1765-1812) was hoogleeraar in de plantkunde te Berlijn en aan vele botanische werken.

plant van het geslacht *Apicra* was ***Ap. spiralis***. Zij werd reeds omstreeks 1700 gekweekt in den Amsterdamschen plantentuin. Geleidelijk zijn nadien nog enkele andere soorten bekend.' geworden, doch hun aantal was niet groot, zoodat B e r g e r in 1908 slechts negen soorten en variëteiten beschrijft. In 1903 voegde Dr. v o n P o e l l i n i t z daar nog een soort aan toe, waarbij het tot op heden gebleven is. Dit mag wel opmerkelijk genoemd worden, daar het nauw verwante geslacht *Haworthia* in denzelfden tijd in soortental bijna meer dan verdubbeld is en zich nog steeds uitbreidt.

Alle *Apicra*'s vormen langere of kortere stammetjes. Hieruit volgt geenszins, dat alle stamvormende *Haworthia*soorten *Apicra*'s zijn, omdat onder de *Haworthia*'s, die veelal rozetvormig groeien, zich ook vele soorten bevinden met kortere of 'langere stammetjes.. De meestal vrij harde, stevige blaadjes der *Apicra*'s zijn altijd vijfrijig gerangschikt; soms zijn deze rijen bijna zuiver loodrecht, meestal echter wat gedraaid, dit laatste soms zóó sterk, dat de vijf rijen nauwelijks te herkennen zijn. Het voornaamste onderscheidende kenmerk van' *Apicra* vinden we in den vorm van de bloem. De bloemstengel ontspringt aan den top van de plant tusschen de jongste blaadjes. -De bloempjes zijn ongeveer aarvormig om den stengel gerangschikt en in het algemeen vrij kort gesteld. Het bloempje zelf, of eigenlijk het bloemdek of perigonium, bestaat uit zes kroonbladen, die voor het grootste deel buisvormig zijn vergroeid, aan den 'top buigen zij zich om en spreiden zich daar vrij regelmatig stervormig uit, aldus zes m. o. m. afstaande, m. o. m. omgebogen, korte slipjes vormend. Een uitzondering maakt ***Ap. nubiflora***, waarvan de slipjes voor zoover ik dat heb waargenomen, niet ombuigen.

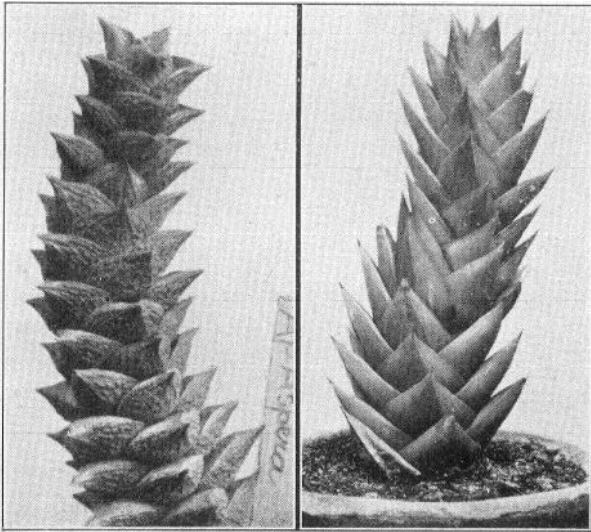
Alle *Apicra*'s, zijn afkomstig uit Zuid-Afrika, de kweekwijze hier te lande levert geen bijzondere moeilijkheden op.

In het hier'volgende overzicht zijn geen synoniemen genoemd, Het artikel beoogt niet strikt wetenschappelijk te zijn, moge het er soms' den schijn van dragen. Wel wordt voor de soorten, die hiervoor in aanmerking komen, voor het eerst de verbeterde combinatie van auteursnamen gegeven.

1 *Ap. Aspera* (Willd.) Haw,

Een zeer mooi plantje waarvan de laatste jaren in ons land verscheidene exemplaren werden geïmporteerd o.a. door de firma M a n t e l. De plant vormt een 10-15 c.m. hoog stammetje, dat aan de basis zelden spruit. Snijden we den kop af, dan vormen

zich daar soms een aantal stekken. De rangschikking der blaadjes is volgens H a w o r t h drie-, volgens S a l m - D y c k vijfrijig spiraalvormig. Bij de mij bekende jonge planten is, evenals bij den nieuwen groei van oudere, van een vijfrijige plaatsing der bladeren meestal slechts weinig te bespeuren: bij oude planten is deze daarentegen vrij duidelijk te zien. De meestal levendig, groene, aanvankelijk schuin opgerichte, later horizontaal afstaande blaadjes zijn zeer dik, rond eivormig, abrupt kort toegespitst; zij meten 12--

Links *Ap. aspera* (Wind) Haw. 2/3 ware grootte.

Rechts *Ap. spiralis* (L) Bak. is 3/4 ware grootte.

Foto A. J. A. Uitewaal.

14 m.m. zoowel lang als breed. De bovenzijde is vlak tot lichtelijk convex: de onderzijde daarentegen is sterk convex of bolvormig, naar de spits gekield en bezet met gelijk gekleurde, ruwe, naar verhouding vrij groote tuberkels. De randen der blaadjes zijn tuberkelachtig gekerfd, de bovenzijde wordt als glad beschreven, De mij bekende planten hebben echter een eenigszins ruw oppervlak.

Ap. aspera, var. *major*.

Deze variëteit is robuster van vorm en bijna tweemaal zoo groot. Uit een schrijven van Haworth aan van Marum (1818) is goed op te maken, dat deze vorm duidelijker vijfrijig was dan de typeplant. Volgens Baker zijn de blaadjes m.m. lang,

iets minder breed, terwijl de bloeiwijze slechts in zoover afwijkt, dat ze in haar geheel grooter is. Dit laatste is naar mijn meening van weinig belang. Salm-Dyck en Berg er hebben deze variëteit niet gezien, hetgeen zeker jammer is, want ongetwijfeld zouden we dan beter zijn ingelicht. Eigenaardig is het, dat H a w o r t h in zijn Rensiones (1821, additamenta quedam, blz. 201) opmerkt, dat typus en variëteit mogelijk twee afzonderlijke soorten zijn.

Onder de planten die ik ken, zijn er die forscher zijn dan de typeplant. (Zie afb.). De blaadjes zijn 16-18 m.m. lang en breed, ze zijn geplaatst in vijf **soms** duidelijk rechte rijen, de tuberkels zijn vaak vrij duidelijk in overlansche rijen gerangschikt. De bloeiwijze **stemt** overeen met Bakers beschrijving van **var. major**. Deze planten zouden we dus als een tusschenvorm kunnen beschouwen. Vermoedelijk is *Ap. aspera* een vrij variabele soort, waarvan de blaadjes van duidelijk recht vijfrijig tot velerzijds geplaatst kunnen zijn, en waarbij de lengte varieert van 12 m.m. tot ruim 2 c.m.

Observ.: Plantae mihi cognitae interdum stricte quinquefariae vel subspiraliter quinquefariae foliatae; folia supra tuberculis minutissimis subrugosa 'et sic non laevia, subtus tub. saepe in linea longitudinalis subregularitèr seriatis,

11 *Ap. bullulata* (Jacq) Willd.

Zie Succulenta, Dec. '38 (afb. +/-s/4 nat. grootte.)

111 *Ap. Skinneri* Berg.

Zie Succulenta, Dec. '38 (afb. + 'M nat. grootte).

IV *Ap. bicarinata*. Haw.

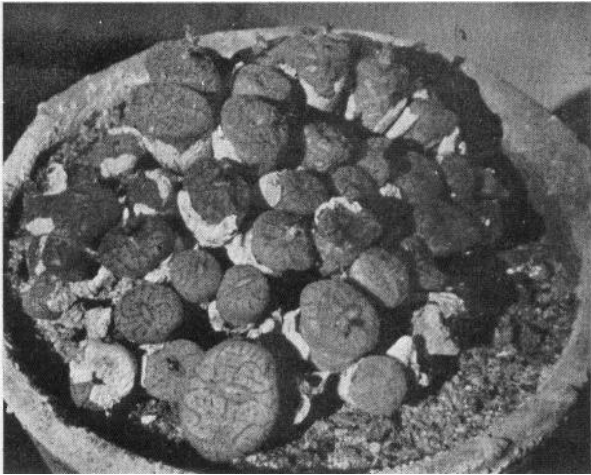
Zie Succulenta, Dec. '38 (afb, +/-s/4 nat. grootte).

(Wordt vervolgd.)

CONOPHYTUM LEVICULUM N. E. Br.

De naam, dien Dr. N. E. B r o w n aan deze *Conophytum* gaf (zie *The Gardeners Chronicle* 1922 11 en *Mesembryanthema*, uitgave Labarre pag. 94) kan twijfel doen ontstaan, waarom hij dezen naam gekozen heeft. Het adjectief *levis*, waarvan *leviculus* is afgeleid, heeft naar gelang de uitspraak twee verschillende beteekenissen en kan glad, kaal of glanzend, doch ook licht, d.w.z. niet zwaar, gering en onbeduidend beteekenen. Afgaande op de beschrijving, die Dr. B r o w n van ***Conophytum*** heeft gegeven en gezien de plant, waarvan hierbij een afbeelding, op ware grootte,

wordt aangetroffen, is men geneigd aan te nemen, dat hij een importplant beschreven heeft en tot uitdrukking heeft willen brengen, dat de plant uit kleine of onbeduidende hoofdjes bestaat. In de cultuur worden de hoofdjes belangrijk groter. De hoofdjes van de hier afgebeelde plant zijn niet glad of glanzend. Prof. Dr. Kar 1 Sc h u m a n n had de goede gewoonte bij de beschrijving van een plant ook de Deutsche vertaling van den Latijnschen of Griekschen naam te vermelden, Het woord levis kan ook wuft teekenen en leviculus wordt vertaald door „een beetje ijdel”. Door een loupe gezien is de teekening van de corpuscula werkelijk bui-

Con. leviculum N. E. Br.

Foto C. L. Harders.

tengewoon fraai en op deze schoonheid zou de plant met recht een beetje ijdel kunnen zijn.

De beschrijving van Dr. B r o w n luidt als volgt: Corpusculum 7-14 m.m. diameter, onbehaard, grijsgroen, geteekend met chocoladekleurige stippen en lijntjes. De donkere teekening rond de spleet is opvallend. Bloem wit of stroogeel, des nachts geopend, De plant staat dicht bij *Conophytum picum* doch is aan den top afgeplat en heeft ook als onderscheid de duidelijke teekening rond de spleet.

Hoewel een donkere zone rond de spleet bij verschillende Conophyten aanwezig is, is de donkere vlek, omzoomd door een ge-

sloten lijn; bij *Con. leviculum* zeer: opvallend en als een goed kenmerk te beschouwen van deze sterk zodevormende plant, Onder de loupe gezien, is de spleet iets behaard.

De bloem. is niet opvallend, de bloemkroonblaadjes zijn glazig wit, het aantal gering (+/- 16). Aantal kelkblaadjes 4, groenachtig gekleurd: de kelkslippen iets donkerder, lichtrood-bruinachtig.

Een tweetal hoofdjes, afkomstig van de hier afgebeelde plant, in Augustus gestekt, bloeiden bij mij begin October. Het verdient aanbeveling als stekmateriaal volle hoofdjes te nemen, dus geen hoofdjes, die zich bij het begin van de nieuwe groeiperiode in tweeën hebben gesplitst. Deze hoofdjes zijn kleiner van omvang en wortelen moeilijker.

Conophytum leviculum behoort tot de soorten, die zeer gemakkelijk te kweken zijn, mits men gedurende de groeiperiode niet te veel water geeft. De voornaamste groei vindt plaats in den nazomer ongeveer van af, Augustus: een tweede gróeiperiode valt in het voorjaar vanaf Maart tot ongeveer begin Mei. Als men in het voorjaar te veel water geeft, dan scheuren de hoofdjes gemakkelijk volgens de dwarsdoorsnede evenals o.a. bij *Fenestraria*. In de rustperiode, die begin Mei ingaat, moet de plant volkomen droog gehouden worden, vanaf November behoort ze droog en koel te staan, zooveel mogelijk in het licht en in de zon. We geven voedzamen, zandigen grond. Het 'is een, voor liefhebbers zeer aanbevelenswaardige soort, ook door de mooi geteekende bovenvlakken van de hoofdjes. Ze is afkomstig uit Zuid-Afrika; de vindplaats is onbekend.

F. SWUSTE.

TWEE AARDIGE MESEMS.

Over de kleinste van het tweetal, *Delosperma aberdeenense*. N. E. Br., werd in vorige jaargangen (October 1930 en Aug. 1931) reeds uitvoerig geschreven. Het is een allerliefst plantje, dat 's zomers liefst op een zonnig plekje buiten staat en dan een weelde van kleine roode bloempjes geeft, welke goed kiemkrachtig zaad leveren,

De andere, *Delosperma Brunthaleri* Berger, is in alles veel Forscher, terwijl de vorm der bladeren geheel anders is. De 2 c.m. groote bloemen zijn prachtig violetrose.

Wij hebben beide soorten vele jaren gekweekt en ons steeds ver-

Delosperma aberdeenense N. E. Br.
 en *Del. Brunthaleri* Berg.

(Foto De Laet.)

heugd over den rijken bloei. De bloemen verschijnen vanaf den zomer totdat de winter begint.

GD . D.

ENKELE CULTUURANWIJZIGINGEN VOOR CONOPHYTEN,

Wanneer bij Conophyten de rustperiode gaat beginnen, kan men het volgende opmerken:

1e. Als bij een Conophytum een stippenpatroon aanwezig is, al of niet goed zichtbaar, dan worden de stippen korten tijd voor het ingaan van de rustperiode duidelijker zichtbaar.

2e. Men kan het ingaan van de rustperiode vervroegen door een Conophytum in de voorjaarsmaanden en wel van begin Maart tot begin Mei, dus in den tijd, waarin de tweede groeiperiode van deze planten valt, minder water te geven, Dit is niet aan te bevelen omdat de plantenlichamen dan niet hun vollen wasdom en

grootte bereiken en ook, omdat dan de daaropvolgende rustperiode te lang duurt,

3e. Door te veel water te geven in de voorjaarsmaanden of gedurende de daaropvolgende rustperiode, kan het voorkomen, dat daardoor de rusttijd van de planten te kort wordt, wat tengevolge heeft, dat de nieuwe bladparen te vroeg gevormd worden. De plant gaat daarna opnieuw een rusttijd in en opnieuw vormt zich een bladpaar. De kans is dan groot, dat de plant in den nazomer niet bloeit.

Men moet dus trachten het juiste midden te vinden tusschen punt 2 en punt 3. Verkeeren we in twijfel of we al of niet water zullen geven, dan geven we geen water. Hiermede wordt de plant het beste gediend.

Na de groeiperiode in het voorjaar moeten we goed opletten of de huidkleur van de plant gaat veranderen, hetzij, dat de huidkleur bij groene Conophyten geelachtig wordt, hetzij, dat o.a. bij de calculussectie de melkwitte kleur van de huid matter wordt of dat, wat voor alle Conophyten geldt de huid begint te rimpelen. In al deze gevallen wordt het water geven stop gezet. De bilobagroep heeft de neiging de nieuwe bladparen door de oude heen te breken zonder dat eigenlijk in den aanvang van een kleursverandering of van rimpelen van de planten huid sprake is. Meestal verschijnen dan tegelijkertijd bij bloeibare planten de bloemknoppen. Zooals we weten, bloeien de planten uit de bilobagroep vroeg en wel ongeveer half Juni.

In het algemeen kunnen we zeggen, dat we niet eerder water mogen geven, dan nadat het nieuwe bladpaar door het oude huidje begint te breken. Is dat gebeurd, dan mogen we de aarde wel eens goed vochtig maken.

40. Wanneer we verschillende planten van eenzelfde soort bezitten, kunnen we opmerken, dat de kleine planten spoediger hun rusttijd ingaan dan de planten met grootere hoofdjes.

5°. Zaailingen houden we tot en met het tweede jaar geregeld vochtig, ook in de wintermaanden en ook in de rustperiode. We houden met water geven alleen op, wanneer tijdens de rustperiode de oude huidjes min of meer slijmerig worden. We zullen op deze wijze een enkele maal zaailingen verliezen, doch het verlies is minder groot, dan wanneer we de jonge zaailingen een poos volkomen droog houden, omdat daarbij vele zaailingen totaal verdrogen als gevolg van hun kleine volume. De zaailingen van de bilobagroep

echter, behandelen we als volwassen planten, omdat deze zaailingen na een jaar reeds tamelijk groot zijn.

De Conophyten zijn in verschillende groepen verdeeld. Tot de bilobagroep behooren, zooals de naam aanwijst, planten, die duidelijk tweelobbig zijn; o.a. *Con. bilobum*, *Con. albescens*, *Con. corculum*, *Con. frutescens*. *Con. cauliferum*. Tot de calculusgroep rekent men *Con. calculus*, *Con. Joh. Winkleri*, *Con. Pageae*.

Het gemakkelijkst te kweken en dientengevolge het meeste verbreid is *Con. Wettsteinii*.

In het kort voeg ik, hierbij een gebruiksaanwijzing voor *Con. Wettsteinii*. Van ongeveer 15 October tot 1 Maart volkomen droog, daarna bij gunstig. weer water, totdat in April of Mei de gele kleur optreedt. Opnieuw volkomen droog tot de nieuwe bladparen zijn doorgebroken of het oude huidje tot een dun, droog vliesje is ingeschrompeld, daarna weer water tot het begin van October.

F. SWÜSTE.

HET LEEKÉNHOEKJE.

Correspondentie, die op deze rubriek betrekking heeft, zenden aan J. J. E. v. d. T h o o r n, A. van Solmsstraat 80, Den Haag.

HET VERPOTTEN.

Verpotten doen we in het voorjaar. Deze stelregel kan men in nagenoeg iedere handleiding voor het behandelen van Succulenten lezen. Meestal wordt April aangegeven als de beste maand om onze planten van nieuwe aarde te voorzien. De ondervinding echter leerde, dat April niet bij uitstek de geschikste maand is om te verpotten, doch dat we deze nuttige en noodige bezigheid veel beter voor dien tijd kunnen verrichten en zorgen, dat de planten in April gereed zijn om te genieten van het tot nieuw leven opwekkende lenteweer. Al doet April nog, wat hij wil en al geeft dit maandje zoet, ons nog wel eens een witten hoed: de zon kan toch al heel wat kracht ontwikkelen en bijna twaalf uur lang aan den hemel staan.

Vele succulenten zijn in April al goed aan den groei, vooral als ze in een kas zijn ondergebracht of 's winters licht en niet te koud hebben gestaan. In Februari kan men aan de gespannen huid van vele cactussoorten en aan het glanzen van de jongste doornen zien, dat de rusttijd voorbij is, In April hebben vele Succulenten

reeds knoppen. Als we deze planten dan verpotten, verstoren we hun groei en zetten de verdere ontwikkeling der bloemknoppen eenigen tijd stop. Het bloeien verhinderen, doen wij door het verpotten geenszins, het kan wel eens voorkomen, dat na het verplanten de knoppen verdrogen of niet tot ontwikkeling komen, doch dat gebeurt, als we de planten niet hebben verpot, ook wel eens. Een import, die met knop of met aanleg tot knopvorming de reis van zijn vaderland tot onze verzameling heeft gemaakt, heeft heel wat meer moeten doorstaan dan verpotten en brengt toch meestal de bloemen tot ontplooiing.

Verpotten in April doet geen kwaad, maar April is niet bij uitstek de geschikste maand om dit werk te verrichten. Cactussen kan men verpotten, wanneer men wil, zonder bezwaar in den winter en eveneens zonder bezwaar in den zomer of in den herfst.

In den zomer, als de cactussen in vollen groei zijn, kan men hen gerust meermalen verpotten, dit laatste is noodzakelijk als men bij de eerste maal verpotten wortelluis heeft ontdekt. We moeten dan niet vergeten de besmette planten een merkteeken te geven, door b.v. een lucifer in den pot te steken. Wanneer men de planten in September verpot en hen daarna den rusttijd laat ingaan, door weinig of geen water te geven, verlengt men dezen rusttijd eenigszins, wat hoegenaamd geen nadeel is. Integendeel, het is voor Succulenten veel beter, dan dat men, door mooi herfstweer verleid, de planten te lang door laat groeien. De rustperiode van de meeste algemeen gekweekte Succulenten duurt van October tot Februari. In hun rustperiode mag men alle Cactussen, zonder uitzondering verpotten. Vroeg bloeiende soorten, zooals *Phyllo's*, *Zygocactus truncatus*, *Cereus flagelliformis* en sommige *Echinocereus*soorten kunnen we misschien beter vóór den winter van nieuwe aarde voorzien of anders na het bloeien. Wat de andere vetplanten betreft, moeten we alleen een uitzondering maken voor sterk succulente Mesems, *Crassula's* en andere moeilijk te kweken planten, zooals *Hoodia's* en *Tavaresia*, die in hun rusttijd niet gestoord mogen worden, omdat beschadiging van de wortels in den winter voor deze planten, die onzen wintertijd toch reeds met moeite doorstaan, doodelijk kan zijn.

De heer S w u s te was zoo vriendelijk eenige aanwijzingen te geven voor het verpotten van Mesems, die in huis moeten overwinteren. Mesems, die in een. kas den winter kunnen doorbrengen, geven niet de minste moeite, doch met hoogsucculente planten, die

's winters binnenshuis geplaatst moeten worden, moet men voorzichtig zijn. Bij de geslachten Lithops en Dinteranthus o.a. verloopt het verschrompelen der bladparen in huis veel te vlug, veel vlugger dan in een kas. Dit is een gevolg van de droge kamerlucht en misschien ook van te weinig licht. Om het vroege verschrompelen zoo veel mogelijk tegen te gaan, verpot de Heer S w u s t e deze beide geslachten in den loop van Januari, Hij beschouwt het als een noodmaatregel, doch het resultaat is goed. Hij heeft hetzelfde geprobeerd bij struikvormige Mesems en ook bij Argyroderma, Gibbaeum en Pleiospilos, doch hier waren de resultaten ongunstig.

Struikvormige Mesems kunnen we verpotten van Maart tot half Augustus. In verband met den bloeitijd is Maart de geschikste tijd. Conophyten moeten verpot worden omstreeks het begin van Maart of tegen het einde van de rustperiode, ongeveer half Juli. Dit geslacht kunnen we ook verpotten in de maanden Augustus tot en met October. Argyroderma's verpotten we van Maart tot einde October, bloeibare planten liefst in het voorjaar; Pleiospilos van Maart tot September, bloeibare planten eveneens liefst in het voorjaar.

Volwassen Lithops- en Argyrodermasoorten groeien goed, geplaatst in löss, waaraan één derde deel scherp zand en wat fijn gestooten kalk of kalkmergel en een weinig patentkali of Thomaslakkenmeel is toegevoegd.

Hebt u geen löss, dan koopt u bij den zandman of bij den kruidenier of den drogist Brusselsche aarde, wat niets anders is dan löss. Argyroderma's krijgen een theelepeltje zout in het grondmengsel, zij komen n.l. voor op zouthoudende gronden.

Voor de andere succulenten onthoudt u -de formule 6 — 2 — 1, d.w.z. zes bladgrond, twee scherp zand en één deel, bestaande uit klei, kalk, houtskool, edelcompost of gedroogde koemest (zie het Leekenhoekje van Jan. '39).

UIT DE PRAKTIJK.

Plaats de potten, die schoongemaakt moeten worden, onder een goot, zoodat het water, als het regent op de potten loopt. Na eenige flinke regenbuien zijn de potten vrijwel schoongespoeld. Laat ze 's winters gerust daar staan. Ik heb nog nooit ondervonden, dat de potten stuk vriezen ook niet bij strenge vorst, zooals in 'de vorige Decembermaand, Mijn potten stonden in het ijs, en zijn door sneeuw, hagel en regen zóó schoon geworden, dat ik u wel allemaal zou willen vragen om eens te komen kijken.

BOEKBESPREKING.

Bloemen uit Bollen en Knollen voor kamer en tuin
door T u r k e n b u r g's Zaadhandel, Bodegraven, prijs
franco per post f 0.79.

'Hoewel eenerzijds buiten het kader van „Succulenta” val-
lend, willen wij toch gaarne een aanbeveling voor dit reeds in
ons blad geadverteerde boekje geven. Want de meesten onzer
lezers stellen zich niet alleen met het kweken van succulenten te-
vreden, maar verzorgen ook andere planten in kamer en tuin. En
dan kan dit boekje onschatbare diensten bewijzen. Bij 80 prachtige
foto's op kunstpapier, waaronder twee in natuurlijke kleuren, wor-
den telkens nauwkeurige aanwijzingen gegeven, hoe men te han-
delen heeft om ten volle van den bloei der bol- en knolgewassen
in tuin en kamer te kunnen genieten.

Bliühende Kakteen und andere sukkulente Pflanzen.

Herausgegeben von Prof. Dr. E r i c h W e r d e r -
m a n n. Verlag J. Neumann- Neudamm und Berlin.
Mappe 37 (20 Nov, 1938) en Mappe 38 (10 Dec. '38).

Van dit kostbare plaatwerk verschijnen, zoo men weet, 4 map-
pen per jaar, elk met 4 in natuurlijke kleuren gefotografeerde plan-
ten, waarvan de 'prijs met bijbehorende uitvoerige beschrijving
R.M. 16.~ bedraagt. Achtereenvolgens worden afgebeeld: pl. 145
Echinocereus acifer, var, durangensis, pl. 146 Parodia sanguiniflora.
pl. 147 Thelocactus hexaëdrophorus, pl. 148 Mammillaria aylostera.
pl. 149 Lobivia boliviensis, pl. 150 Lobivia aurea, pl. 151 Lobivia
hastifera en pl. 152 Notocactus Mueller Melchersii.
Zij, die zich bijzonder voor de bloeiende succulenten interes-
seeren, kunnen wij deze uitgave warm aanbevelen.

G. D. D.

INHOUD: **Het geslacht Apricra. — Conophytum leviculum. — Twee aardige
Mesems. — Enkele cultuur-aanwijzingen voor Conophyten. — Het Leekenhoekje.
— Boekbespreking.**
